

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL BUHALTERINĖS APSKAITOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LYDIMŲJŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. balandžio 2 d. išvadoje Nr. NV-627 pateiktas pastabas, teikia patikslintus įstatymų pakeitimų projektus (toliau kartu – įstatymų projektai):

1) Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas);

2) Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 pavadinimo, 2, 3, 4, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 23², 23³, 25, 26, 28, 29 straipsnių, ketvirtą skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 31 straipsniu ir trečiojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą;

3) Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-576 pavadinimo, 3, 8, 9, 10, 10¹, 12, 15 straipsnių, ketvirtą skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projektą;

4) Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 9, 10, 11, 11¹, 12, 13, 15, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

5) Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 8, 9, 10, 10¹ ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

6) Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 8, 9, 11, 12, 22 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

7) Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 7, 11, 12, 31, 39¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

8) Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 22 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

9) Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 20, 37², 39, 47², 58, 59, 63, 74, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą;

10) Lietuvos Respublikos mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 13, 21, 23 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

11) Lietuvos Respublikos ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 11 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

12) Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 99, 148, 205 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą;

13) Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 222 ir 223 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Įstatymų projektų rengimą paskatino 2018 m. balandį–gruodį atlikta Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 14 ir 16 straipsnių nuostatų pakankamumo ir suderinamumo su įgyvendinamomis informacijos, įskaitant buhalterinę informaciją, skaitmeninimo priemonėmis

stebėsena¹ (toliau – stebėsena), toliau vykstantys su apskaita susiję kompiuterizavimo, automatizavimo, robotizavimo ir skaitmenizavimo procesai. Taip pat paskatino 2018–2020 metais organizuotos diskusijos su valstybės institucijų, buhalterius ir auditorius, apskaitos paslaugas teikiančias įmones vienijančių profesinių organizacijų, apskaitos tvarkymo, finansinių ataskaitų parengimo klausimais subjektus konsultuojančių įmonių, informacinių sistemų, skirtų finansams valdyti, diegėjų atstovais ir jų išsakytos įvairios nuomonės, pastabos ir pasiūlymai.

Įstatymo projekto tikslas – pakeisti Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą, iš esmės atnaujinant jo nuostatas, atsižvelgiant į su skaitmenizimu susijusius apskaitos tvarkymo ir organizavimo procesų pokyčius, suteikiant daugiau laisvės subjektams organizuojant apskaitą ir pasirenkant reikalingas vidaus kontrolės priemones.

Paaiškinimas dėl vienos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabos pateiktas derinimo pažymoje.

Įstatymo projektas pakartotinai darbo tvarka derintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija (Skaitmeninės darbotvarkės departamentu) dėl elektroninių apskaitos dokumentų sampratos ir teikimo priemonių, priklausomai nuo to, elektroninis apskaitos dokumentas teikiamas verslo subjektui ar viešojo sektoriaus subjektui. Įstatymo projektą derinant su Pridėtinės vertės mokesčio įstatymu (pagal kurį elektroninė PVM sąskaita faktūra gali būti naudojama tik tuo atveju, kai yra išankstinis pirkėjo sutikimas), projektas papildytas, kad elektroninis apskaitos dokumentas teikiamas:

- verslo subjektui – šį dokumentą parengusio subjekto pasirinktomis priemonėmis, kai yra išankstinis apskaitos dokumento gavėjo sutikimas;

- viešojo sektoriaus subjektui – į informacinę sistemą „E.sąskaita“. Kadangi toks elektroninio apskaitos dokumento teikimo būdas viešojo sektoriaus subjektui būtų nustatytas įstatyme, laikoma, kad išankstinis apskaitos dokumento gavėjo sutikimas yra.

Skatinant teikti elektroninius apskaitos dokumentus Įstatymo projekte numatyta ir galimybė jų nesaugoti pačiam subjektui, jeigu jie pateikti į informacinę sistemą „E. sąskaita“ arba parengti pagal Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą² ir pateikti į veiklos valdymo informacinę sistemą, kurių valdytojai užtikrina: 1) prieigą prie apskaitos dokumentų juos pateikusiems ir gavusiems subjektams, 2) priimtų apskaitos dokumentų saugojimą pagal Dokumentų ir archyvų įstatymą ir Pridėtinės vertės mokesčio įstatymą ir 3) pateikimą valstybės institucijoms ir kitiems asmenims.

Įstatymų projektai įgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 patvirtintame Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatytą 10.3.4 veiksmą „Parengti ir priimti Buhalterinės apskaitos įstatymo ir Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo pakeitimus, siekiant didesnio skaidrumo, duomenų atsekamumo ir patikimumo“.

Įstatymų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklį, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617, reikalavimus.

Įstatymų projektuose yra naujai apibrėžiamų sąvokų, kurios įvertintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje.

Įstatymų projektus parengė Finansų ministerijos specialistai. Įstatymų projektų rengimą koordinavo Finansų ministerijos Atskaitomybės, audito, turto vertinimo ir nemokumo politikos departamentas (direktorė Ingrida Muckutė, tel. (8 5) 239 0164, vyresnioji patarėja Paulė Svorobovičienė, tel. (8 5) 239 0165), atsakingas asmuo – Atskaitomybės ir apskaitos metodologijos skyriaus (vedėja Daiva Žibutienė, tel. (8 5) 219 9334) vyriausioji specialistė Asta Nareckaitė, tel. (8 5) 239 0018.

¹ <http://finmin.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teisinio-reguliavimo-stebesena/teisinio-reguliavimo-stebesenos-pazymos> (2018 m. stebėsenos pažyma Nr. 1).

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A32017D1870>.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 2 lapai.
2. Įstatymų projektai, 45 lapai.
3. Įstatymų projektų lyginamieji variantai, 35 lapai.
4. Aiškinamasis raštas, 35 lapai.
5. Direktyvos 2013/34/ES atitikties lentelė, 2 lapai.
6. Derinimo pažyma, 1 lapas.
7. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 6 lapai.